

ศิลปะร่วมสมัยสากล

World Contemporary Arts

- สากล คืออะไร?
- ใครเป็นผู้กำหนดความหมาย?

Con-tem-po-ra-ry

- **Adj. คำคุณศัพท์** (คำที่วางไว้หน้าคำนาม หรือสรรพนามเพื่อขยายความเหล่านั้น ในเชิงลักษณะ คุณภาพ ปริมาณ)
- **1.** Belonging to the same period of time: *a fact documented by two contemporary sources.*
- **2.** Of about the same age.
- **3.** Current; modern:

ในปัจจุบันคำว่า “ศิลปะร่วมสมัย” ของประเทศศูนย์กลางกลับดูเหมือนอยู่เลยพ้นจากระบบ พิพิธภัณฑที่ไปชั้นหนึ่ง กล่าวคือมันแตกตัวออกไปจากห้องสี่เหลี่ยมของพิพิธภัณฑ หรือไม่กี่ขยายตัวออกไปพ้น จากกรอบสี่เหลี่ยมของผ้าใบ ศิลปะร่วมสมัยลักษณะใหม่ๆมิได้หมายถึงเฉพาะงานเฉพาะด้าน เช่น งาน จิตรกรรม ประติมากรรม สถาปัตยกรรม ฯลฯ อย่างใดอย่างเดียวอีกต่อไป แต่ว่ามันได้เข้ามาประสม ประสานกันมากขึ้น ด้วยเหตุนี้เวลาเราทำความเข้าใจเรื่องศิลปะร่วมสมัยในปัจจุบันจึงค่อนข้างเต็มไปด้วย ความอลหม่าน

เมื่อศิลปะมีการแตกตัวออกไปมากมายมันเลยทำให้ยากต่อการตีความ หรือจัดระบบอย่าง ทัณฑ์ทัณฑ์ใด ลักษณะร่วมสมัยต่างๆจึงเป็นภาวะ “ชั่วคราว” ที่ต่อไปจะเป็นภาวะ “ถาวร” ได้หรือไม่ย่อมขึ้นอยู่กับ “ศักยภาพทางศิลปะ” ของผู้คนในประเทศนั้นๆว่ามี “ทุนทางวัฒนธรรม” มากน้อยแบบไหน มีองค์ ความรู้อย่างเป็นเรื่องเป็นราวเพียงใด การจัดระบบ “ความเป็นร่วมสมัย” นั้นถือเป็นเรื่องของเสรีภาพที่ต้อง หลุดไปจากคำว่า **Official** และ **Official Art** ให้มากที่สุด

สุชาติ สวัสดิ์ศรี

ปัจจุบันศิลปะแบบเน้นความคิด หรือที่เรียกว่า **Conceptual Art** กำลังเป็นกระแสสำคัญที่นิยมทำกันอย่างแพร่หลาย ศิลปะแบบนี้ถือ **Idea** หรือ **Concept** ของงานเท่านั้นที่สำคัญที่สุด สำคัญกว่าตัวงานที่เป็นวัตถุ หรือเป็นรูปทรง เพราะพวกเขาร่วมขบวนการนี้มีความเชื่อร่วมกันแล้วว่า ความคิดเท่านั้นที่เป็นศิลปะด้วยตัวของมันเอง โดยไม่ต้องถ่ายทอดผ่านเรื่องราว รูปทรง ซึ่งล้วนเป็นส่วนประกอบที่ไม่สำคัญ ถ้าเขาสามารถเสนองานออกมาโดยไม่อาศัยรูปทรงเลย

ชลุค นิมเสมอ

เริ่มนับตั้งแต่ยุคดึกดำบรรพ์เลยก็ได้ ภาพเขียนตามผนังถ้ำ บางคนบอกว่าไม่ใช่ศิลปะ บางคนบอกว่าใช่ หากเราจะนับว่ามันไม่ใช่ศิลปะ แต่มันเป็นแค่การเขียนจิตรกรรมฝาผนังแบบโบราณ มันก็ขึ้นอยู่กับว่าเราเอาอะไรไปตีความ เอาทฤษฎีอะไรไปจับ แต่สำหรับผม มันเป็นการเรียนรู้จากธรรมชาติ ผมมองแค่ตัวเองเดี่ยวว่า ยุคหนึ่งมนุษย์มีขีดความสามารถเท่านี้ที่จะเข้าถึงธรรมชาติ มันก็ผ่านกระบวนการนี้ออกมา อีกยุคหนึ่งเมื่อข้อจำกัดตัวนี้ถูกค้นพบ อีกยุคก็จะหาสิ่งซึ่งยุคที่ผ่านมาไม่สามารถเข้าถึงได้ มันก็จะเกิดการค้นพบวิธีการใหม่ จน ณ ปัจจุบัน มันไม่มีสไตล์ มันไม่มีเทคนิค ไม่มีอะไรตายตัว ทุกอย่างไร้รูปแบบ แล้วตอนหลัง ผมก็รู้สึกว่าการศิลปะมันไกลเกินกว่าที่จะอยู่ในรูปฟอร์มของ **painting, sculpture** หรือในรูปแบบทักษะอีกต่อไปแล้ว

คามิน เลิศชัยประเสริฐ

การใช้ร่างกายในศิลปะสื่อแสดงสดเกิดขึ้นมาจากการท้าทายระบบศิลปะแบบเก่าคือศิลปะในฐานะ
วัตถุที่ซื้อขายกันได้ และยืนยันข้ามกาลเวลา ความเป็นวัตถุของงานศิลปะถูกต่อต้านโดยศิลปินกลุ่มหนึ่งที่ตั้ง
คำถามต่อปวงสถาบันทางศิลปะในช่วงเวลานั้นที่นำพาศิลปะไปสู่สุดขีดของการค้าในทศวรรษ **1960** การ
ต่อต้านความเป็นวัตถุคือการทำให้ศิลปะปราศจากความเป็นวัตถุนั้นเองและวิธีที่จะทำให้ศิลปะไม่เป็นวัตถุคือ
การเปลี่ยนร่างกายให้เป็นศิลปะเพราะร่างกายซื้อขายไปใส่พิพิธภัณฑน์ไม่ได้

ธนาวิ โชติประดิษฐ์

